

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 3P/1/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1121200071
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Škultétyová
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2021:1121200071.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava I vo veci starostlivosti o maloleté dieťa Q. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Bratislava so sídlom Vazovova, 7/A, 816 16 Bratislava, dieťa rodičov - matky Y. V. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XX, XXX XX F., zastúpená Kanisová & Kanis Advokátska kancelária s.r.o., so sídlom Ďumbierska 3F, 831 01 Bratislava a otca Y. C. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. 2, XXX XX F., zastúpený JUDr. Dušan Pohovej & partners, s.r.o., so sídlom Nám. Slobody 10, 811 06 Bratislava, o návrhu matky nahradenie súhlasu otca pri nezhode rodičov - o vycestovaní maloletého dieťaťa a o návrhu matky na zrušenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd návrh matky zamietla.

II. Súd návrh matky na zrušenie uznesenia Okresného súdu Bratislava I, sp. zn. 3P/1/20212-262 zo dňa 19.05.2021 zamietla.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka maloletej Q. J. (ďalej len „maloletá“) sa návrhom vo veci samej doručeným tunajšiemu súdu dňa 5.1.2021 domáhala nahradenia súhlasu otca s vycestovaním maloletej do cudziny, do Juhoafrickej republiky na dobu 10 mesiacov. Návrh odôvodnila matka faktom, že ohľadom otázky vycestovania maloletej do zahraničia s matkou nedošlo pre odmietnutie udelenia súhlasu otcom ku konsenzu rodičov. Dôvodom vycestovania maloletej do cudziny, Juhoafrickej republiky má byť pracovná sťaž matky v rozsahu desať mesiacov, predbežne určená na dobu od 01.02.2021 do 01.12.2021. Matka tiež argumentovala tým, že má pre vycestovanie maloletej a jej pobyt v Kapskom meste, Juhoafrická republika vytvorené vhodné podmienky, vrátane možnosti zaškolenia maloletej. Maloletá rozpráva plynule po anglicky, nemala by mať preto problémy spojené so vzdelávaním, či nadväzovaním nových kontaktov. Matka uviedla, že maloletá sa od rozchodu rodičov (september 2018) nachádza v osobnej starostlivosti matky, s otcom sa stretáva raz, maximálne dvakrát za mesiac na víkend.

2. Otec maloletej s návrhom matky nesúhlasil a navrhol ho ako nedôvodný zamietnuť. Prezentoval obavu, že by sa matka kvôli svojmu osobnému životu viažucemu sa k Juhoafrickej republike do tejto krajiny s maloletou natrvalo presťahovala a po uplynutí doby pracovnej sťaže sa s maloletou na územie Slovenskej republiky nevrátila. Poukazoval tiež na to, že Juhoafrická republika je všeobecne hodnotená ako nebezpečná krajina, kde prípadný pobyt by ohrozoval život maloletej, v aktuálnej pandemickej situácii zdravie dieťaťa. Vycestovanie maloletej v zmysle návrhu matky sa podľa otca prieči záujmom maloletej.

3. Kolízny opatrovník maloletej s návrhom matky nesúhlasil z dôvodu, že na základe vykonaných dôkazov ho nepovažoval za v záujme maloletej. Vycestovaním by bola maloletá vytrhnutá zo známeho prostredia, pretrhli by sa vybudované vzťahy s otcom, príbuznými a rovesníkmi. Zmena školy by maloletej spôsobila zbytočný stres a po návrate vyvolala ďalšiu záťaž v podobe komisionálneho skúšania.

4. Súd vykonal vo veci dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámil návrh z č.l. 1 až 7, doplnený podaním matky z č.l. 45 až 50, dôkazmi pripojenými k návrhu matky, a to sms komunikácia rodičov, pracovná zmluva matky, list zamestnávateľa matky o poskytnutí pracovného voľna za účelom stáže, akceptačný list v anglickom jazyku, emailová komunikácia matky so školským zariadením v cudzine o podmienkach prijatia maloletej, nájomná zmluva na byt v C., vyjadrenie otca z č.l. 153, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia č.l. 262 zo dňa 19.05.2021, obsah pripojeného spisu tunajšieho súdu 3P/15/2020.

5. Z vykonaných dôkazov zistil, že maloletá pochádza zo vzťahu rodičov, ktorí manželstvo neuzavreli a od septembra 2018 spolu nežijú. Na tunajšom je pod spisovou značkou 3P/15/2020 vedené na návrh matky konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej. Matka sa návrhom doručeným súdu dňa 24.2.2020 domáhala zverenia maloletej do osobnej starostlivosti matky, rozhodnutia, že obaja rodičia sú oprávnení maloletú zastupovať a spravovať jej majetok. Navrhla tiež určiť otcovi povinnosť platiť výživné na maloletú v sume 130 eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet matky, počnúc dňom 1.3.2020. Styk nenavrhol upraviť, uviedla, že s otcom sa o tejto otázke vedia dohodnúť. Otec vo svojom vyjadrení doručenom súdu dňa 22.6.2020 navrhol zveriť maloletú do osobnej starostlivosti otca. Zastupovať maloletú a spravovať jej majetok navrhol opraviť obidvoch rodičov. Pokiaľ ide o výživné, matke navrhol určiť výživné podľa úvahy súdu. Alternatívne navrhol zveriť maloletú do osobnej starostlivosti matky s tým, že otec bude povinný prispievať na jej výživu výživným vo výške 80 eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci k rukám matky počnúc dňom 1.9.2020. Konanie nie je skončené. Vo veci meritórne rozhodnuté nebolo. Uznesením konajúceho súdu z č.l. 262 zo dňa 19.05.2021 bolo na návrh otca nariadené neodkladné opatrenie, ktorým súd zakázal matke a otcovi maloletej opustiť územie Slovenskej republiky bez súhlasu súdu až do dňa právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej (v tomto konaní). Súd zároveň zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým súd dočasne uloží otcovi povinnosť znášať vycestovanie maloletej do zahraničia, Juhoafrickej republiky. Ako vyplynulo z výpovedí rodičov ako aj z obsahu spisu sp. zn. 3P/15/2020 maloletá má s oboma rodičmi vybudované pozitívne citové väzby a vzťah. Od rozchodu rodičov sa nachádza vo faktickej osobnej starostlivosti matky, s otcom sa pravidelne stretáva počas víkendov, čas prázdnin a sviatkov trávi maloletá rovnocenne s každým s rodičov. V tomto smere sú rodičia schopní vzájomne komunikovať a dohodnúť sa na styku maloletej s otcom. Maloletá má osem rokov a je žiačkou druhého ročníka Základnej školy na U. ulici v F..

6. Podľa článku 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona.

7. Podľa § 28 ods.1, 2 a 3 Zákona o rodine č.36/2005 Z. z., súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa. Práva a povinnosti vykonáva jeden z rodičov, ak druhý z rodičov nežije, je neznámy alebo ak nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, a to aj v prípade, ak jeden z rodičov bol pozbavený rodičovských práv a povinností, ak mu bol výkon jeho rodičovských práv a povinností obmedzený alebo pozastavený.

8. Podľa § 35 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vystaňovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

9. V danej veci prijal súd na základe vykonaných dôkazov záver, že návrh matky vo veci nezhody rodičov, na nahradenie súhlasu otca s vycestovaním maloletej do cudziny, do Juhoafrickej republiky na dobu desať mesiacov z dôvodu pracovnej stáže matky, nie je dôvodný.

10. Právo rozhodovať o záležitostiach maloletého dieťaťa patrí v zásade obom rodičom.. Podstatné otázky týkajúce sa záležitosti dieťaťa musia byť schválené oboma rodičmi. Keď ide o podstatnú vec, je potrebné zistiť názor druhého rodiča, či s prejavom zastupujúceho rodiča súhlasí. Pokiaľ by rodič vyslovil nesúhlas, sú dané podmienky pre postup podľa § 35 Zákona o rodine. V danom prípade došlo medzi rodičmi k nezhode, keď sa nevedeli zhodnúť v otázke vycestovania maloletej s matkou do cudziny, kde mala matka absolvovať pracovnú stáž trvaní desať mesiacov. Konajúci súd rozhodoval výlučne v záujme maloletého dieťaťa, ktorý je v konaniach starostlivosti o maloletých prvoradý. Vycestovanie maloletého dieťaťa do cudziny na dlhšiu dobu, v danom prípade dobu desať mesiacov znamená pre dieťa jednak odlúčenie od druhého rodiča, obmedzenie kontaktu s ním, odlúčenie od príbuzných, napr. starých rodičov a v tomto prípade aj súrodencov, bratov zo strany otca, kamarátov, ale tiež zásah do obvyklého zaužívaného spôsobu života, vrátane zmeny školského zariadenia, vyučovacieho a dorozumievacieho jazyka, okruhu učiteľov a spolužiakov a tiež prerušenie navštevovaných záujmových aktivít. Možno ho teda považovať za významnú zmenu v živote dieťaťa. Dieťa sa musí adaptovať na nové sociálne prostredie, jazyk a iné zvyklosti, v danom prípade, v podmienkach Juhoafrickej republiky ako je všeobecne známe už len z geografickej polohy, kultúry, sú tieto značne odlišné od tých, v ktorých maloletá vyrastala doposiaľ. Pokiaľ možno hovoriť o vycestovaní, mimo obvykle zaužívaného ponímania na dobu dovolenky, či prázdninového pobytu musia byť preň splnené podmienky tak, aby nebol ohrozený záujem maloletého dieťaťa.

11. Súd na základe vykonaných dôkazov dospel v danej veci k záveru, že vycestovanie maloletej do Juhoafrickej republiky na dobu desiatich mesiacov nie je v jej záujme. Odhliadnuc od podmienok, životných, sociálnych a kultúrnych odlišností v krajine matkou zamýšľaného vycestovania, matka súd v konaní nepresvedčila ani o tom, že dôvod, pre ktorý má maloletá vycestovať a podstúpiť už spomínané zmeny v doterajšom spôsobe rodinného života, vzdelávania, socializácie je taký významný z hľadiska jej záujmu, že vycestovanie bude mať pre maloletú napriek komplikáciám, ktoré jej zmena prostredia môže spôsobiť, pozitívny význam. Ako vyplynulo z tvrdení matky a matkou predložených dôkazov primárnym dôvodom pre vycestovanie maloletej je pracovná stáž matky. Záujem matky získať pracovnú skúsenosť však nemôže byť povýšený nad záujem maloletej.

12. Súd pri posúdení, či vycestovanie maloletej do cudziny s matkou je v záujme maloletej prihliadol, ako už bolo naznačené aj na ten dôsledok, že vycestovaním na pomerne dlhý čas sa vo výraznom rozsahu obmedzí kontakt s druhým rodičom, otcom, čo môže negatívne ovplyvniť citové väzby a oslabí sa aj výchovný vplyv otca. Rovnako vzal do úvahy aj vek maloletej, osem rokov. Ide o tzv. mladší školský vek, maloletá je žiačkou druhého ročníka a budujú sa u nej základné školské zručnosti a návyky. Školský rok 2020/2021, v ktorom bola maloletá prváčka bol poznačený pandemiou a dištančnou výučbou. Z hľadiska záujmu maloletej je o to viac dôležité, aby v tomto štádiu vzdelávania nemenila tak výrazne spôsob vzdelávania. V tejto súvislosti súd zdôrazňuje, že matka navyše nepredložila žiaden dôkaz, ktorým by osvedčila možnosť návratu do základnej školy, ktorú maloletá aktuálne navštevuje, napríklad stanoviskom školy, súhlasom s uvoľnením so vzdelávania, podmienkami komisionálnej skúšky a podobne.

13. S poukazom na všetky v rozhodnutí vymenované dôvody, súd návrh matky ako nedôvodný zamietol.

14. Súd v rozhodnutí vo veci samej rozhodol aj o návrhu matky na zrušenie neodkladného opatrenia, nariadeného uznesením konajúceho súdu, sp. zn. 3P/1/20212-262 zo dňa 19.05.2021. Súd návrh matky zamietol pre nesplnenie podmienok pre zrušenie podľa § 363 CMP, keďže v čase rozhodovania neodpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené ani sa nezmenili pomery. Dotknuté neodkladné opatrenie bolo nariadené na určitý čas, do právoplatného skončenia konania a preto zanikne v zmysle § 333 Civilného sporového poriadku, uplynutím času, na ktorý bolo nariadené, teda dňom právoplatnosti toho rozsudku.

15. O trovách konania rozhodol súd v zmysle § 58 CMP v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje a to v troch vyhotoveniach.

Odvolanie môže podať strana (účastník), v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.